

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №406/2020 ПРО НЕВІДКЛАДНІ ЗАХОДИ ЩОДО СТАБІЛІЗАЦІЇ СИТУАЦІЇ В ЕНЕРГЕТИЧНІЙ СФЕРІ ТА ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

З метою забезпечення сталого функціонування ядерної енергетики, подолання кризового стану з розрахунками за відпущену електричну енергію, а також подальшого розвитку ядерної енергетики України постановляю:

1. Кабінету Міністрів України:

1) внести у двомісячний строк в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України законопроекти: про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків №3 та №4 Хмельницької атомної електростанції;

про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізму використання коштів фінансового резерву для зняття з експлуатації атомних

блоків, що формується відповідно до Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки";

2) розробити довгострокову програму розвитку атомної енергетики України в рамках реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2035 року "Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність";

3) забезпечити вдосконалення управління державним підприємством "Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом", зокрема пришвидшити підготовку і проведення корпоративізації вказаного суб'єкта господарювання та невідкладно опрацювати питання щодо передавання функцій з управління цим

підприємством Кабінету Міністрів України;

4) ужити вичерпних заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася перед виробниками електричної енергії державного сектору економіки внаслідок виконання ними спеціальних обов'язків учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, та забезпечити недопущення виникнення такої заборгованості в подальшому.

2. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
22 вересня 2020 року

НАРОДНІ ДЕПУТАТИ ЗНАЙОМИЛИСЬ З РОБОТОЮ ХАЕС

Хмельницьку АЕС з ознайомчим візитом відвідали народні обранці Віктор Бондар та Сергій Лабазюк.

Генеральний директор Хмельницької АЕС Андрій Козюра ознайомив гостей із основними напрямками діяльності підприємства, акцентувавши увагу на реалізації ряду міжнародних проектів з підвищення безпеки діючих енергоблоків. Депутати відвідали машзал першого енергоблока, стали свідками ходу ремонтної кампанії на другому енергоблоці.

- Для мене, як народного депутата України, важливо, щоб рідна Хмельниччина розвивалася. Хмельницька АЕС майже на третину формує обласний бюджет. Це важливий фактор для області. ХАЕС - стратегічний об'єкт держави і до нього прикута увага урядових структур, громадсь-

кості. Актуальною є тема добудови третього та четвертого енергоблоків, що в разі реалізації дасть можливість працевлаштувати багато фахівців, вирішити низку соціальних проблем і забезпечити енергетичну стабільність держави,- наголосив Сергій Лабазюк.

Народні обранці торкалися проблем, з якими часто стикається ядерна енергетика України. Вони наголосували, що нині конче потрібно сконцентрувати зусилля для створення передумов прийняття важливих рішень урядовими структурами щодо стабільного розвитку ядерної енергетики та нарощення енергетичних потужностей за рахунок добудови нових енергоблоків.

- За напрямками своєї діяльності я маю честь більше двох десяти років співпрацювати із фахівцями, які

сприяють розвитку атомної енергетики. Це представники вітчизняних підприємств. Пишаюсь здобутками вітчизняних атомників, серед яких окремо виділяю діяльність колективу Хмельницької АЕС. Особисто переконаний, що Нетішин з його трудолюбивими жителями матиме перспективу соціального та економічного поступу, - наголосив член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури Віктор Бондар.

Колектив Хмельницької АЕС сподівається на підтримку депутатів Верховної Ради України при розгляді в сесійній залі та в профільних комітетах законопроектів, які стосуються подальшого сталого розвитку компанії ДП «НАЕК «Енергоатом» та атомної енергетики нашої держави в цілому.

ЗА ВНЕСОК У РОЗВИТОК ГРОМАДИ

19 вересня Нетішин відзначив День міста.

У рамках карантину усі масові заходи з нагоди свята були скасовані. Однак традиція відзначати мешканців громади, які працюють на благо процвітання громади і України залишилась.

Цьогоріч за вагомий особистий внесок у розвиток міста Нетішин, активну громадську позицію, сумлінну працю та з нагоди Дня міста Почесними грамотами виконавчого комітету міської ради та цінними подарунками була нагороджена

група працівників КНП НМР «СМСЧ м.Нетішин»; Грамотами виконавчого комітету відзначені працівники КП НМР «Благоустрій, Нетішинського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), представники культури та освіти, виконавчого комітету міської ради.

Почесні відзнаки до Дня міста отримали також працівники ВП «Хмельницька АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом». Це провідний інженер відділу розвитку персоналу Альона Антонюк; інженер з

фізичного захисту 1 категорії служби фізичного захисту Олександр Каченко; лаборант хімічного аналізу 5 групи еколого-хімічної лабораторії відділу охорони навколишнього середовища Наталія Ковальська; слюсар-ремонтник 5 розряду дільниці з технічного обслуговування та ремонту об'єктів водовідведення комунального господарства Віталій Ковальчук; комірник відділу соціальних об'єктів Ольга Лозиченко; маляр 4 розряду дільниці №3 з ремонту зовнішніх об'єктів ремонтно-будівельного управ-

ління енергоремонтного підрозділу Світлана Лукашук; начальник планово-економічного відділу управління капітального будівництва Андрій Пашинський; майстер з ремонту 1 групи дільниці ремонтних і монтажних робіт тепломеханічного устаткування служби спеціальних і монтажних робіт енергоремонтного підрозділу Олександр Сліпчук; фрезерувальник 5 розряду комунального господарства Віталій Столяр; інженер з безпеки руху 2 категорії транспортного цеху Василь Ярмолюк.

ПРОВЕДЕНО НАВЧАННЯ ІЗ ПРОТИПОЖЕЖНОГО ЗАХИСТУ

У навчально-тренувальному центрі Хмельницької АЕС проведено ліцензійне навчання персоналу на право виконання відновлення працездатності пасивних засобів протипожежного захисту у випадку їх несправності чи пошкодження. Навчання проведено за участі фахівців ТОВ «Інженерно-проектно-виробничої компанії «Спецзахист», яке спеціалізується на роботах протипожежного призначення: систем протипожежного захисту, вогнезахисту, систем пожежогасіння, систем пожежної сигналізації, блискавкозахисту.

Заступник директора ТОВ «ІПВК «Спецзахист» Роман Совгиря під час зустрічі із пред-

ставниками станційних ЗМІ акцентував увагу на дотриманні основних вимог протипожежного захисту на діючих АЕС України, що дає гарантію їх безпечної експлуатації. Саме у такому напрямку працює підприємство, яке він представляє.

Роман Совгиря розповів, що протягом останніх років українські АЕС зробили значний крок у напрямку підвищення протипожежної безпеки за рахунок використання технологій та матеріалів іноземного виробництва. На сьогодні Компанія svt Brandschutz (Німеччина) є виробником вогнезахисного покриття несучих металоконструкцій кабельних трас, кабелів та

кабельних коробів другого енергоблока Хмельницької АЕС. Її представники мають право робити висновки щодо стану вогнезахисного покриття у відповідності до розроблених регламентів робіт із обстеження технічного стану вогнезахисного покриття. Компанія svt Brandschutz (Німеччина) офіційно заявляє, що ТОВ «Інженерно-проектно-виробничої компанії «Спецзахист» (Україна) є ексклюзивним партнером у сумісній роботі щодо виконання обстеження вогнезахисного покриття типу «піро-сейф» металоконструкцій та кабельних трас з метою визначення фізико-хімічного стану матеріалів

svt Brandschutz і визначення можливості продовження строку експлуатації вогнезахисного покриття на майданчиках ДП «НАЕК «Енергоатом» - Запорізькій, Южно-Українській, Рівненській та Хмельницькій АЕС. Зараз представники ТОВ «Інженерно-проектно-виробничої компанії «Спецзахист» виконують обстеження технічного стану вогнезахисного покриття несучих металоконструкцій кабельних трас, кабелів та кабельних коробів на другому енергоблоці Хмельницької АЕС.

Щодо ліцензійного навчання персоналу Хмельницької АЕС, за словами Романа Совгирі, воно є пілотним і незабаром знайде

своє продовження на проммайданчиках інших вітчизняних АЕС.

Під час навчання делеговані представники нашої електростанції познайомились із новітніми розробками, системами, які використовуються у ході реалізації заходів із протипожежної безпеки. Певні знання були закріплені у ході практичних занять. Після проведення занять представниками ТОВ «Інженерно-проектно-виробничої компанії «Спецзахист» було проведено вихідний контроль знань персоналу, на основі якого згодом будуть видані відповідні сертифікати на право роботи за технологією компанії svt Brandschutz.

Олександр Шустерук

УМОВИ НЕСЕННЯ СЛУЖБИ ПОКРАЩУЮТЬСЯ

Територія Хмельницької АЕС надзвичайно масштабна та розгалужена. Крім промислового майданчика, який знаходиться під охороною військової частини 3043, функціонує багато виробничих об'єктів, будівель та локацій, які перебувають у сфері іншої охоронної структури - загону воєнізованої відомчої охорони. Цей підрозділ з числа перших структурних відділів, створених на зорі розбудови ХАЕС, кілька років відділяє їх від сорокарічного ювілею. Історію ВВЗО почали «писати» у серпні 1983 року дванадцять працівників, які несли службу в трьох постах з охорони обладнання атомної електростанції, що комплектувалось на майданчику майбутнього будівництва. У ході будівництва ХАЕС з'являлися нові об'єкти, тому відділ поступово збільшувався у відповідності до потреб. Наразі колектив загону воєнізованої відомчої охорони нараховує понад двісті працівників та забезпечує надійну охорону сімнадцяти життєво важливих об'єктів Хмельницької АЕС на 35 робочих постах.

В умовах зтяжненого карантину, як і всі інші підрозділи атомної електростанції, загін воєнізованої відомчої охорони скоригував свою діяльність. Виконання обов'язків працівників цієї структури не передбачає дистанційної роботи, адже цілодобову охорону території, промислових об'єктів (і на майданчику, і в місті, і в санітарно-захисній зоні) ніхто відмінити не може.

- Ми активно протидіємо поширенню коронавірусної інфекції, насамперед, усвідомленням своєї відповідальності, - розповідає начальник ЗВВО Микола Нечипорук. - Внесли зміни у щоденні організаційно-розпорядчі заходи, проводимо дистанційно інструктажі. Аби не створювати скупчення персоналу безпосередньо в офісних приміщеннях ЗВВО, робимо постійні виїзди на пости охорони. Раніше перевірка передбачалася за графіком один раз на місяць. Нині ж начальники варту, помічники та безпосередні керівники постів роблять це значно частіше.

Весняний та літній сезон для охоронців характерний тим, що збільшується навантаження із несення варту на водному господарстві ХАЕС, особливо ко-

ли настає період нересту. В цей час посилюється пропускний режим та контроль на рибгоспі Хмельницької АЕС. На атомній станції у складі загону відомчої воєнізованої охорони організована спеціальна група з охорони водойми-охолоджувача, зокрема і від браконьєрів. Одним із завдань, що стоїть перед даною групою, є збереження водних живих ресурсів водосховища. Для створення сприятливого режиму для зимування перелітних птахів на водному об'єкті за узгодженням з товариствами мисливців та рибалок запроваджена заборона проведення полювання на водоплавну дичину.

- Охороняємо й недобудований четвертий енергоблок зі сторони холодного каналу, моніторимо усі можливі точки доступу до нього. Маємо й спецзасоби, аби вести патрулювання водосховища, - каже, - зазначає Микола Дмитрович.

Ще одним об'єктом, який знаходиться в зоні пильної уваги працівників відомчої охорони, є теплотраса, що пролягає вздовж дороги від міста до ХАЕС. Кожен мешканець та гість Нетішини може спостерігати постові вишки, у яких охоронці контролюють цю ділянку.

- Нам доручено в межах своїх повноважень вести контроль за зовнішніми прилеглими територіями. У форс-мажорних ситуаціях співпрацюємо зі службою фізичного захисту Хмельницької АЕС, з службовцями в/ч-3043 з охорони ХАЕС та поліцією. Аналізуючи ситуацію за останні двадцять років, зробив висновок: встановлені пости на теплотрасі дали свої результати, адже, для прикладу, тільки у 1998 році з цього об'єкта було здійснено 28 крадіжок металу - це був піковий негативний період. Саме тоді керівництво атомної станції прийняло рішення, аби встановити тут охорону. ХАЕС однією із перших атомних станцій облаштувала пункти спостереження та провела освітлення. Нині ж ми плануємо на теплотрасі встановити відеореєстратори, аби підсилити дію людського чинника,

зараз розробляємо відповідні проекти і консультиємося зі спеціалістами. Це дозволить перерозподілити навантаження і перевести працівників на інші об'єкти. Після встановлення відеонагляду буде змога нести чергування в офісі, відслідковуючи ситуацію на моніторах, а за потреби виїжджати на місце патрулювання. Це економічно вигідно та підви-

щує оперативність реагування. На рибному господарстві ХАЕС плануємо встановити сім відеореєстраторів, ще одну - на станції знезалізнення води, - ділиться планами співрозмовник.

Цьогоріч наприкінці липня на дев'янадцять постів ЗВВО впроваджено певні покращення умов для працівників, які несуть там варту. За словами начальника третьої команди та голови цехового комітету підрозділу Олександра Чумака (на знімку), вдалося облаштувати робочі місця засобами індивідуальної гігієни - рукомийниками.

- Частина наших постів, які є контрольно-пропускними пунктами, облаштована стаціонарними умовами водопостачання, інші (а це вартові вежі над теплотрасою, на РБУ ЕРП, на ВРП-750) позбавлені такої можливості. Раніше охоронники, які несуть службу на цих постах, мали змогу скористатись засобами

гігієни, використовуючи привезену у пластиковій тарі воду, нині ж можуть це зробити, використовуючи зручні рукомийники. У пригоді стали кошти, виділені профспілковим комітетом ХАЕС для цеховому ЗВВО. Довго думати, що робити з цими грошима, не довелося, адже в умовах поширення коронавірусної інфекції особиста гігієна - питання номер один. Звісно, робочі місця облаштовані і дезінфікуючими засобами, і масками в достатній кількості. Цим нас забезпечує адміністрація атомної станції, - зауважив Олександр Чумак.

Як розповідає голова цехової профспілкової діяльності в числі пріоритетів багатьох співробітників. Нещодавно, наприклад, вісім представників ЗВВО у складі делегації Хмельницької АЕС брали участь у акції протесту проти дискримінаційної політики уряду щодо «НАЕК «Енергоатом» на ринку електроенергії. І втішені, що були почуті: Кабмін відреагував і прийняв пропозиції енергокомпанії.

Олександр Чумак розповідає, що особливо радіє душа, коли організують акції милосердя і добра, допомагаючи бездомним дітям-сиротам, немічним людям. Не один рік цехком підрозділу опікується Берездівською школою-інтернатом та Кривинським будинком для самотніх людей з інвалідністю. Каже, що ніхто з його колег не відмовляється підтримати підшефних: «Ніколи не маємо проблем зі збором необхідних речей чи коштів на придбання солодких подарунків і дітям, і літнім людям. Намагаємося на різдвяно-новорічні свята, Великдень обов'язково відвідати мешканців цих закладів». На запитання, чому начальник команди ЗВВО обрав ще й цю сферу роботи у відділі, відповідає коротко: «Спілкування з людьми ніщо не замінить, а коли вдається відстоювати інтереси своїх колег, покращувати соціальну складову в підрозділі - отримую велике моральне задоволення і не вважаю це марно згаяним часом».

Тетяна Степанюк

ГЕНДИРЕКТОР ŠKODA JS: МИ НЕ БАЧИМО ПЕРЕШКОД ДЛЯ ДОБУДОВИ ЕНЕРГОБЛОКІВ ХАЕС

Для добудови третього і четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС немає перешкод - як з технічної точки зору, так і з точки зору забезпечення безпеки експлуатації цих блоків відповідно до європейських вимог. Таку думку висловив генеральний директор і заступник голови правління чеської компанії Škoda JS a.s. Франтішек Крчек, коментуючи результати переговорів з керівництвом ДП «НАЕК «Енергоатом», які проходили у Києві 16 вересня.

Франтішек Крчек повідомив, що участь Škoda JS, як одного з лідерів європейського енергетичного машинобудування в добудові енергоблоків №3 і №4 ХАЕС, була однією з головних тем переговорів із керівництвом Енергоатома. Гендиректор Škoda JS переконаний: добування енергоблоків ХАЕС є найбільш економічно вигідним рішенням для України. «Наші фахівці у 2015 році вже відвідували Хмельницьку атомну електростанцію, і давали висновок щодо добудови, по готовності, по техніко-економічним обґрунтуванням. Деяке обладнання вже було поставлено, в тому числі внутрішнє, тобто, певні попередні роботи були виконані, однак потім вони були припинені. Зараз ми готові до

них повернутися», - сказав Франтішек Крчек.

Він також зазначив, що ще у 2014 році між Енергоатомом і Škoda JS був підписаний меморандум, в якому співпрацю з будівництва в Україні атомних енергоблоків було названо одним з пріоритетів. «Škoda має успішний досвід виготовлення та постачання обладнання реакторного острова для енергоблоків типу ВВЕР, всю необхідну технічну документацію і висококваліфікованих фахівців», - підкреслив Франтішек Крчек.

На його думку, проект добудови Хмельницької АЕС має багато спільного з добудовою АЕС Моховце в Словаччині. (Будівництво енергоблоків №3 та №4 АЕС Моховце було зупинено у 1992 році а потім відновлено). Франтішек Крчек уточнив, що Škoda JS поставила ключові системи першого контуру і транспортно-технологічної частини для третього і четвертого енергоблоків АЕС Моховце. «Третій енергоблок Моховце буде введено в експлуатацію до кінця 2020 року», - додав він.

Франтішек Крчек переконаний, що будівництво нових енергоблоків повністю відповідає цілям Євросоюзу із мінімізації викидів вуглекислого газу.

«В останні роки рівень підтримки розвитку атомної енергетики в світі почав зростати, що пов'язано насамперед із необхідністю ефективно протидіяти глобальним кліматичним змінам. Внесок атомної енергетики, як низьковуглецевої технології виробництва електроенергії в зменшення викидів вуглекислого газу, очевидний. При цьому відмова від АЕС веде до зростання викидів, оскільки потужності відновлюваних джерел електроенергії недостатні і виведені з експлуатації атомні енергоблоки доведеться замінити вугільними або газовими електростанціями, що буде означати повернення до зростання викидів. За останні 5-7 років необхідність мінімізації викидів CO2 стала поштовхом для відновлення будівництва нових атомних енергоблоків. Згідно з опитуванням, в Чехії 60% населення підтримує збереження атомної енергетики в країні. Все це дозволяє чеським підприємствам, задіяним в ядерно-енергетичній галузі, з оптимізмом дивитися в майбутнє», - додав представник Škoda JS.

Він висловив подяку за можливість зустрітись з вищим керівництвом «НАЕК «Енергоатом» і обговорити співпрацю

між компаніями та перспективні проекти. «Високий рівень поточного співробітництва Škoda JS і Енергоатома задовольняє обидві сторони. Компанії повністю виконують взаємні зобов'язання», - зазначив Франтішек Крчек.

З свого боку начальник відділу продажів Східна Європа Škoda JS Ян Умпрехт високо оцінив потенціал українських підприємств в частині локалізації виробництва устаткування для добудови енергоблоків №3 і №4 ХАЕС. «У нас вже є позитивний досвід, коли ми залучаємо до проекту місцеві фірми і місцевих фахівців. За багатьох причин це найкращий підхід - максимально залучити до проекту місцеві сили: і робочих, і фахівців, і постачальників», - переконаний Ян Умпрехт. Він не виключив, що в майбутньому Škoda JS могла б залучити українські компанії до спільної роботи за проектом будівництва енергоблоку №5 на чеській АЕС Дуковани.

Представник Škoda JS повідомив, що за останній час чеська компанія поставила значні обсяги високотехнологічного обладнання для українських АЕС, серед якого: транспортер для перевезення контейнерів з відпрацьованим ядерним паливом

для Запорізької АЕС, обладнання для перевантажувальних машин на енергоблоку №3, №4 та №5 ЗАЕС. «Зараз йде монтаж раніше поставленого обладнання систем примусового скидання тиску із системи герметичного огороження енергоблоків, ведеться робота з постачання полярних кранів для енергоблоків №1 та №2 Южно-Української АЕС» - уточнив начальник відділу продажів Східна Європа Škoda JS.

Що стосується планів з поглиблення співпраці, то за словами Яна Умпрехта, Škoda JS зацікавлена в подальшому розширенні поставок на українські АЕС устаткування для поводження з ядерним паливом: «Ми пропонуємо перевантажувальні контейнери і в цілому контейнерну програму різних форматів. Зараз поставляються стелажі для ущільненого зберігання відпрацьованого палива на Рівненській АЕС. Відбувся монтаж стелажів на блоці №1 РАЕС, починається монтаж на блоці №2».

Ще одним перспективним напрямком Ян Умпрехт вважає поставку на українські АЕС модернізованих Škoda JS крокових електромагнітних приводів ШЕМ-М, на які компанія надає гарантію на 25 років.

НАУКОВЦІ ДІЛИЛИСЬ НАПРАЦЮВАННЯМИ

На базі навчально-тренувального центру Хмельницької АЕС відбулася зустріч із фахівцями Інституту геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України (ІГНС НАН України) представників хімічного цеху, служби головного технолога, відділу охорони навколишнього середовища, цехів радіаційної безпеки та дезактивації і переробки радіоактивних відходів.

У рамках наради провідні фахівці Інституту на чолі із директором Юрієм

Забулоновим презентували науково-інноваційні розробки у сфері сортування радіоактивних відходів, напрацювання у системах радіаційного моніторингу, технології водоочистки природних і стічних вод.

«Ми прибули на ХАЕС, щоб презентувати останні інноваційні напрацювання відділення ядерної фізики та енергетики ІГНС НАН України. Наукові розробки фахівців інституту використовуються у Японії (АЕС Фукусіма), США, Англії. Наше

відділення займається також науковою роботою із продовження ресурсу атомних станцій та готує інноваційні проекти, які можна впроваджувати на обладнанні АЕС. Сподіваємося що спільна співпраця науковців та енергетиків сприятиме подальшому розвитку атомної енергетики і науково-технічному прогресу країни», - зазначив Юрій Забулонов.

Під час обговорення проблем було відзначено, що практичне застосування наукових розробок на атомній станції

можливе лише за умови вирішення комплексу юридичних процедур у відповідності до вимог Державної інспекції ядерного регулювання України.

За результатами візиту були визначені перспективні напрямки роботи, серед яких: цементування кубового залишку та сольового плаву, звільнення радіоактивних відходів від регулюючого контролю, очистка питної та стічних вод, модифікації водопідготовчих установок хімводоочищення тощо.

ВИЗНАЧИЛИ ПРИЗЕРІВ КОНКУРСУ РЕФЕРАТІВ «ЯДЕРНА ЕНЕРГІЯ І СВІТ»

17 вересня на базі інформаційного центру ХАЕС відбувся захист рефератів конкурсу «Ядерна енергія і світ». У цьогорічному конкурсі свої наукові доробки представили старшокласники навчальних закладів Нетішина та регіону розташування Хмельницької АЕС.

Варто зауважити, що майже всі роботи містили науково-дослідницьку складову, серед яких соціологічне опитування, математичні розрахунки, аналіз. За словами члена журі, заступника начальника відділу

охорони навколишнього середовища Хмельницької АЕС Олександра Голода, лише десять бала розділили учасників один від одного, що свідчить про високий рівень підготовки конкурсантів.

Кращою визнано роботу Ліни Петрук із Ленківцевої ЗОШ Шепетівського району «Розвиток атомної енергетики як способу зменшення вуглецевого сліду виробництва електроенергії в Україні». Саме її відзначено гран-прі XXVI конкурсу рефератів.

Перше місце розділили між собою Анастасія Девель із Судилківського ліцею, яка дослідила вплив радіаційного випромінювання, та учениця Нетішинського НВК Анастасія Ковалінська з не менш актуальною роботою «Пропаганда як метод ведення інформаційної війни у галузі атомної енергетики».

Достойними другою місця визнано роботи Ганни Зінчук із Берездівського ліцею - «Дослідження системи видачі потужності енергоблоків ХАЕС, забезпечення максимальної на-

дійності, економічності, маневреності, безпечності», та учениці Нетішинської ЗОШ №4 Дарини Доменюк: «Кліматотворний вплив на рівень води водоїми-охолоджувача ХАЕС».

Свою дослідницьку роботу щодо ефективності використання сонячного колектора для нагрівання води у шкільній їдальні представив учень Славутського ліцею Михайло Дмитрієвцев, який посів третє місце.

Підбиваючи підсумки конкурсу, член журі, провідний інструктор відділу з підготовки

оперативного персоналу навчально-тренувального центру Хмельницької АЕС Микола Одійчук зазначив: «Особливо приємно, що географія конкурсу розширена, і атомною енергетикою цікавляться не лише нетішинці, а й діти регіону розташування ХАЕС. Представлені роботи вирізняються різноманітністю, пізнавальні та актуальні. Сподіваємося у майбутньому бачити переможців у якості працівників Хмельницької АЕС».

Інформцентр ХАЕС

ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗА СЕРПЕНЬ

За даними досліджень рівень води в р. Горинь (над рівнем Балтійського моря) в серпні 2020 року протягом місяця змінювався від 192,81 до 192,70 метра (мінімальне значення – 192,68; максимальне значення – 192,82; середнє – 192,74).

Температура води в р. Горинь в серпні 2020 року протягом місяця змінювалась від 22,1°C до 22,4°C (мінімальне значення – 20,3; максимальне значення – 24,7; середнє – 22,5).

Витрати води* в р. Горинь в серпні 2020 року протягом місяця змінювались від 6,04 до 4,52 м³/с (мінімальне значення – 4,29; максимальне значення – 6,21; середнє – 5,06).

Примітка: при розрахунку витрати води в р. Горинь, зокрема, застосовується коефіцієнт що враховує наявність водоростей (розрахунок виконується за відповідною методикою).

Загальний стік р. Горинь за серпень 2020 року склав 13,6 млн м³ (серпень 2019 року – 14,7 млн м³).

Рівень води ставка-охолоджувача (при проектному рівні 203,0 м над рівнем Балтійського моря) в серпні 2020 року протягом місяця змінювався від 202,01 до 201,81 метра (мінімальне значення – 201,81; максимальне значення – 202,02; середнє – 201,92).

Площа дзеркала ставка-охолоджувача на кінець місяця склала 17,922 км², об'єм води 95,840 млн м³.

Температура води у ставку-охолоджувачі в серпні 2020 року протягом місяця змінювалась від 25,5 °C до 24,8 °C (мінімальне значення – 24,3; максимальне значення – 28,0; середнє – 26,3).

Дані хімічного аналізу якості води ставка-охолоджувача (р-н насосної станції додаткової води (НДВ)) та річки Горинь (м. Нетішин) у серпні наступні: *див. табл.1.*

Примітка: Норматив ГДК (гранично-допустимої концентрації) наведений як довідковий для водних об'єктів рибогосподарського призначення (до яких відноситься р. Горинь) – «Правила охорони поверхневих вод».

Як видно з вищенаведених даних результатів хімічного аналізу, якість води ставка-охолоджувача в серпні за окремими показниками краще якості води річки Горинь.

Основні складові водного балансу ставка-охолоджувача Хмельницької АЕС представлені в таблиці: *див. табл.2.*

Протягом серпня викид забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснювався відповідно до Дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами. Перевищення затверджених нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин не було. Загальна інформація щодо обсягів викидів забруднюючих речовин наведена в таблиці (*див. табл.3*).

За даними дослідження хімічного складу атмосферного повітря встановлено, що в серпні максимально-разова концентрація окислів сірки на межі санітарно-захисної зони ВП ХАЕС (в районі м. Нетішин) склала <0,05 мг/м³ (<10,0 % від ГДК), максимально-разова концентрація окислів азоту склала 0,020 мг/м³ (10,0 % від ГДК).

Усього за серпень 2020 року випало 22,0 мм опадів. На підставі дослідження хімічного складу атмосферних опадів відзначено, що значення рН (водневий показник) склало 7,20 одиниць рН.

Середньомісячна температура повітря «+20, 0°C» (максимальна середньодобова - «+24,8 °C», мінімальна - «+15,3 °C»).

Олександр Голод,
заступник начальника відділу ОНС –
начальник ЕХЛ

Таблиця 1

Показник	Ставок-охолоджувач	р. Горинь	ГДК*
Твердість загальна, мг-екв/дм ³	4,6	5,3	-
Кальцій (Ca ²⁺), мг/дм ³	58,12	78,16	180
Магній (Mg ²⁺), мг/дм ³	20,66	17,01	40
Натрій (Na ⁺), мг/дм ³	97,1	17,3	120
Калій (K ⁺), мг/дм ³	11,8	5,9	50
Бікарбонати (HCO ₃ ⁻), мг/дм ³	292,8	292,8	-
Карбонати (CO ₃ ²⁻), мг/дм ³	9,0	0	-
Сухий залишок, мг/дм ³	519	329	1000
Сульфати (SO ₄ ²⁻), мг/дм ³	117,6	35,0	100
Амоній, (NH ₄ ⁺), мг/дм ³	0,28	0,25	0,5
Нітрати (NO ₃ ⁻), мг/дм ³	0,17	1,53	40
Нітриди (NO ₂ ⁻), мг/дм ³	< 0,02	0,16	0,08
Фосфати (PO ₄ ³⁻), мг/дм ³	1,00	0,45	0,25
Нафтопродукти, мг/дм ³	0,027	0,050	0,05
СПАР, мг/дм ³	0,033	0,036	0,1
Залізо загальне, мг/дм ³	< 0,10	< 0,10	0,1
Окислюваність перманганатна, мгО/дм ³	8,00	5,76	-
Розчинений кисень (O ₂), мг/дм ³	8,28	6,33	≥4

Таблиця 2

Показник	Серпень 2020 р.	Серпень 2019 р.
ПРИХОДНА ЧАСТИНА		
- акумуляція стоку р. Гнилий Ріг, млн м ³	0,239	0,340
- забір води з річки Горинь у ставок-охолоджувач насосною станцією додаткової води, млн м ³	0,719	не проводився
- повернення води у ставок-охолоджувач з дренажного каналу насосною станцією фільтраційної води, млн м ³	1,440	1,556
- скид очищених стічних вод, млн м ³	0,315	0,305
ВИТРАТНА ЧАСТИНА		
- скид зворотних вод у р. Вілія (басейн р. Горинь), млн м ³	не проводився	не проводився

Таблиця 3

	За серпень 2020 року	За серпень 2019 року
Викинуто забруднюючих речовин (без CO ₂), т	3,068	2,876
Викинуто CO ₂ , т	0	1,066

Про зміни з 01.10.2020 року тарифів на теплову енергію, послугу з постачання гарячої води та послугу з постачання теплової енергії

З 1 жовтня 2020 року по 30 вересня 2021 року Рішенням виконавчого комітету Нетішинської міської ради Хмельницької області від 23.07.2020 №308/2020 «Про встановлення тарифів на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води» встановлено тарифи на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.

Тарифи на послугу з постачання гарячої води становитимуть: для потреб населення за умови під-

ключення рушникосушильників – 24,11 грн/м³ без ПДВ та 28,93 грн/м³ з ПДВ; для потреб населення за умови відсутності рушникосушильників – 22,95 грн/м³ без ПДВ та 27,54 грн/м³ з ПДВ; для потреб бюджетних установ та інших споживачів – 23,16 грн/м³ без ПДВ та 27,79 грн/м³ з ПДВ.

Тарифи на послугу з постачання теплової енергії становлять для потреб населення, бюджетних установ та інших споживачів – 229,33 грн/Гкал без ПДВ та

275,20 грн /Гкал з ПДВ.

Рішенням виконавчого комітету Нетішинської міської ради від 23.07.2020 №307/2020 «Про встановлення тарифів на теплову енергію» з 1 жовтня 2020 року по 30 вересня 2021 року встановлений тариф на теплову енергію в розмірі 229,33 грн за 1 Гкал без ПДВ в т.ч. виробництва 113,94 грн за 1 Гкал без ПДВ, транспортування 113,76 грн за 1 Гкал без ПДВ та постачання 1,63 грн за 1 Гкал без ПДВ.

ГРА, ЩО СТАЛА СКЛАДОВОЮ ДОЛІ

Сергій Кузьмінчук серед ровесників смт. Першотравенськ, що на Житомирщині, був помітною фігурою. Любов до ігрових видів спорту вирізняла його з-поміж юнаків, бо був він спритним і фізично загартованим, демонстрував успіхи на легкоатлетичних доріжках, на тенісному майданчику, у командних змаганнях з волейболу та баскетболу. В статусі студента Східноєвропейського державного університету ім. Лесі Українки він відзначався у навчанні (закінчив із червоним дипломом) та як діючий спортсмен. За його участі команда волейболістів вищу стала срібним призером Універсиади Ук-

раїни. Ще на п'ятому курсі він «навантажив» себе тренерською роботою в якості граючого тренера волейбольної команди Луцького державного технічного університету. Із дипломом фахівця із фізичного виховання він став викладачем Житомирського агротехнічного коледжу, тренером жіночої збірної цього закладу. За сумісництвом він тренує чоловічу збірну коледжу, де на той час грав студент із Нетішина Сергій Харченко. Викладач і студент здружились, успішно захищаючи кольори коледжу.

2006 року юнаки виступили за команду Нетішина у Спартакіаді Атомпроф-

спілки і сприяли перемозі команди ХАЕС. Сергію Кузьмінчуку запропонували посаду інструктора-методиста КСК «Енергетик». Так він влився у сім'ю атомників. З 2008 року працює тренером КДЮСШ ППО ХАЕС. І не просто тренером. Він підготував чудову жіночу команду, що стала відкриттям для Федерації волейболу України. Трьох вихованок, а саме Юлію Годневу, Дарину Троцюк та Анастасію Сидоренко, було включено до збірної України. У вищій волейбольній лізі грали Євгенія Григоренко, Олена Насонець, Олександра Матвійчук. Добре себе проявила команда дівчат 2000 року

народження, яка у дебютному для себе чемпіонаті України у першій лізі виборола бронзові нагороди.

Він мріє підготувати команду міста, котра б не один рік захищала кольори Нетішина та ХАЕС на різних змаганнях. Бо ж доля тренера відома: підготував спортсмена і розпрощався, адже класні волейболісти усім потрібні, насамперед вузам.

Є всі підстави, що таке станеться, бо тренер відчуває підтримку керівництва ХАЕС та ППО станції, спонсорів, любителів цієї прекрасної гри.

Петро Шелепало, член НСЖУ

ШЛЯХАМИ ВЕЛИКОЇ ЛЕСІ

Знана мистецько-громадська діячка Нетішина Світлана Бегутова-Лелях започаткувала літературно-мистецьку акцію: «Наша сучасність і майбутність до Лесі прямує», присвячену 150-річчю від дня народження Лесі Українки. У ході акції передбачено відвідини пам'ятних місць, пов'язаних із життям і творчістю геніальної української поетеси.

Своєрідне благословення на реалізацію задуму Світлана Лелях одержала від збирачів та хранителів відомостей про Лесю Українку з міста Новоград-Волинський. У тамтешньому меморіальному музеї поетеси вона презентувала книги: «Дві долі – одна філософія життя» та «Величні сподвижниці України» - із відомостями про Лесю Українку та особистий життєвий і творчий шлях.

Продовження акція знайшла у відвідинах населених пунктів, тісно пов'язаних із життям Лесі Українки – міста Луцька та села Колодяжного Ковельського району.

Відтак, делегація Нетішина та Новограда-Волинського дісталися музею Лесі Українки Східноєвропейського національного університету, де на них вже очікувала аудиторія наукових працівників, студентів луцького вишу.

Світлана Лелях розповіла про задум долучитись до вшанування пам'яті великої волинки шляхом відвідин місць, які пов'язані із життям і творчістю поетеси.

Представник делегації, член редакційної колегиї двох нових книг, заступник голови правління УБ ХАЕС Олександр Степанюк повідомив, що географія акції не буде обмежуватись лише місцями, де проживала Леся

Українка. Плануються відвідини навчальних закладів, які названі на честь великої поетеси. За його словами, вони є у багатьох областях нашої держави, а також у восьми зарубіжних країнах.

На знак вдячності за гостинність та копітку працю зі збереження пам'яті про Лесю Українку, місцевим науковцям Світлана Лелях подарувала копію авторського портрета Лесі Українки та копію світлина пам'ятника подружжю Косачів, встановленого у місті Славути.

Далі трапилась гарна нагода познайомитись із багаторічним надбанням музею Лесі Українки у самому Східноєвропейському університеті. Його було відкрито 11 вересня 1985 року. Цьому передувала велика праця викладачів і студентів тодішнього Луцького державного педагогічного інституту імені Лесі Українки. За ініціативи ректора Нестора Бурчака, який мріяв про створення музею Лесі Українки та родини Косачів у Луцьку, викладачі кафедри української літератури започаткували комплектування фондів та представили першу музейну експозицію. Її основою стали документи та матеріали, що висвітлювали волинські витoki таланту Лесі Українки. Зібрання прикрасили перші поезії Лариси Косач, написані на Волині та опубліковані у журналі «Зоря» (1884), прижиттєві збірки «На крилах пісень» (1893), «Думи і мрії» (1899), «Відгуки» (1902), унікальна колекція поштових листівок кінця XIX – початку XX століття із краєвидами тих міст, де жила й творила письменни-

ця, «Українські узори» Олени Пчілки, фольклористичні матеріали з особистого архіву К.Квітки тощо.

1988 року до музею надійшли меморіальні речі родини Косачів: план земельних маєтків Мглинського ключа на Чернігівщині за 1917 рік; меблі

батьки Лесі Українки стали власниками оселі, яка з 1882 по 1907 рік перетворилася у своєрідний творчий форпост для оздоровлення та творчої наснаги талановитої доньки. У Колодяжному вона написала багато поетичних творів, які увійшли до скарбниці української

(шафа для посуду, письмовий стіл, крісло); малюнки племінника Лесі Українки – Юрія Косача. Ці унікальні експонати передала Валентина Болдирева (1910–2000), бабуса якої – Марія Іванівна Косач - прихоронилася сестрою у четвертому поколінні П. А. Косачу. Згодом до музею потрапили меблі, які залишила родина Косачів, виїжджаючи на Захід. Незмінний інтерес відвідувачів до життя та творчості Лесі Українки, історії родини Косачів сприяли оновленню музею письменниці.

Далі представників міста енергетиків чекало унікальне село. Це Колодяжне. Саме тут

та світової літератури. У 1949 році на території садиби Косачів було започатковано унікальний музей, слава про який згодом сягнула через кордони України. У музеї діє повноцінна експозиція, яка розкриває життєвий і творчий шлях Лесі Українки. Експозиція музею складається з двох частин – меморіальної і літературної, і розміщена у трьох приміщеннях. Меморіальна експозиція представлена у двох будинках: Лесиному будиночку – «Білому», побудованому у 1890 році для старших дітей як літературне шале-флігель, і батьківському будинку – «Сірому», спорудженому Петром Косачем, батьком поетеси у 1896 році. Меморіальні будинки є пам'ятками історії, в них відтворено обстановку, яка була при житті Лесі Українки. Літературна експозиція розміщена у спеціальному приміщенні, побудованому 1980 року. У літе-

ратурному музеї в чотирьох експозиційних залах зібрані документальні матеріали та експонати, які розповідають про життя і творчість Лесі Українки. У 2004 році відкрито сектор музею – монографічну експозицію «Музей «Лісової пісні» в урочищі Нечімному біля села Скулин, що на відстані 17 кілометрів від Колодяжного. Колекція музею нараховує майже 6 тисяч му-

зейних предметів основного фонду, у тому числі – меморіальних, що є безцінними для історії та культури українського народу. На території садиби у глибині саду встановлено бронзове погруддя Лесі Українки (скульптор В.Сколосдра). За садибою – лісопарк, посаджений на честь 100-річчя від дня народження письменниці, та криниця – Лесин кадуб.

Працівники літературно-меморіального музею проводять значну пошукову, науково-дослідницьку, збиральницьку та науково-освітню роботу. Підтримують тісні зв'язки з українською діаспорою у Канаді та США. Про це для представників Нетішина розповіли наукові працівники музею Марія Чешук та Ольга Антонюк.

Сама ж Світлана Лелях, як мовиться, не залишилась у боргу. Місцевий музейний фонд поповнився її двома новими книгами та копіями картин.

- Я все життя мріяла побувати у легендарному Колодяжному, стежки якого проторовані невмирущою Лесею. Тепер переконана, що тільки серед таких чудових краєвидів могли народитись поетичні та прозові рядки, які стали безсмертними, - висловила своє враження педагог і громадський діяч, учасник делегації Марія Караван.

Під час спілкування з музейними науковцями Світлана Лелях домовилася про творчу співпрацю, яка допоможе збереженню пам'яті про Лесю Українку.

Олександр Шустерук
Фото автора

ПОПОВНЕННЯ

З 17 по 24 вересня 2020 року в акушерському відділенні Нетішина народилося 5 немовлят: 2 дівчинки і 3 хлопчики. Нетішинських немовлят цього разу 2: 1 дівчинка і 1 хлопчик.

Мамою найбільшої новонародженої дитини стала нетішинка Аліна Володимирівна Калініна.

Її донечка народилася вагою 3610 г при зрості 54 сантиметри.

Щиро вітаємо батьків з поповненням у сім'ї.

Дані на 10 годину 24 вересня 2020 року.

Перспектива

Розповсюджується безкоштовно

30100, Хмельницька обл., м.Нетішин, вул. Лісова, 6, редакція. Головний редактор В.П.Гусаров, тел.: 6-37-84
Тел.: редактор 6-37-85; кор-т: 6-37-86; www.xaes.org.ua; E-mail:gusarov.viktor@khnp.atom.gov.ua

Засновник - адміністрація і трудовий колектив Хмельницької атомної електростанції

Зам. 1355. Тираж 1000 екз. Обсяг 1 д.а. Набір і текстові діапозитиви виготовлені у ДОД ЦГЗ ХАЕС.

Віддруковано у видавництві "А-Прінт", м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28, тел. 52-27-37. Свідоцтво про реєстрацію серії ХЦ № 200 від 25 жовтня 1994р.